

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ»**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Е2 Екологія
галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика**

освітня кваліфікація: магістр з екології

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ**

Голова вченої ради

Віталій КУРИЛО

(протокол № 11 від 30.05.2025 р.)

**Освітня програма набуває чинності
з 01 вересня 2025 р.**

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ярослава ЮРКІВ

(наказ № 76-ОД від 02.06.2025 р.)

Полтава – 2025

СТОРІНКА ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми
«ЕКОЛОГІЯ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Е2 Екологія
галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика
освітня кваліфікація: магістр з екології

ПОГОДЖЕНО:

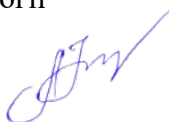
Директор навчально-наукового
інституту природничих і аграрних наук

Наталія МАЦАЙ

«15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри садово-паркового господарства та
екології

Ірина КРАВЕЦЬ

«14» квітня 2025 р.

Гарант освітньої програми

Ірина КИРПИЧОВА

«14» квітня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого та введеного в дію Наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1066, професійного стандарту «Еколог», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 04.05.2022 р. № 1111-22, Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р. № 1021).

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Гарант освітньої програми (керівник проєктної групи) – Кирпичова Ірина Валентинівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
2. Блінкова Олена Ігорівна, доктор біологічних наук, професор кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
3. Мацай Наталія Юріївна, директор навчально-наукового інституту природничих і аграрних наук, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та агрономії ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
4. Тимченко Інна Вікторівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
5. Молодкіна Євгенія Олегівна, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія денної форми навчання, I курсу.
6. Запорожцев Олександр Олександрович, в. о. начальника відділу контролю за дотриманням ліцензійних умов, головний спеціаліст Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, випускник.
7. Цапко Наталія Сергіївна, кандидат технічних наук, доцент, завідувач лабораторії еколого-токсикологічних досліджень антропогенного впливу на компоненти довкілля та нормування екологічного безпечного природокористування НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем».
8. Якунін Максим Юрійович, начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю) надр, виконуючий обов'язки заступника начальника Державної екологічної інспекції у Луганській області.

Програму обговорено на засіданні кафедри садово-паркового господарства та екології.

Протокол № 11 від 14 квітня 2025 р.

Програму схвалено на засіданні вченої ради навчально-наукового інституту природничих і аграрних наук.

Протокол № 8 від 15 квітня 2025 р.

Відомості про рецензентів – зовнішніх стейкхолдерів:

1. Дмитро Вадимович Гулевець, кандидат технічних наук, директор ТОВ «УКРЕКОКОНСАЛТ».
2. Євгенія Дмитрівна Яблоновська-Грищенко, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Канівського природного заповідника ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
3. Віталій Володимирович Гончарук, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хімії та екології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
4. Владислав Геннадійович Парахненко, доктор філософії викладач кафедри хімії та екології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

1. Опис освітньої програми зі спеціальності Е2 Екологія

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» навчально-науковий інститут природничих і аграрних наук
Назва освітньої програми	Екологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е2 Екологія
Спеціалізація або предметна спеціальність (за наявності)	відсутня
Опис предметної області	<i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування. <i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. <i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. <i>Методи, методика та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень. <i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження
Цілі освітньої програми	Забезпечити підготовку конкурентоздатних фахівців, компетентних здійснювати професійні функції освітнього, інноваційного характеру в галузі екології, охорони навколишнього природного середовища, збалансованого природокористування та організаційно-управлінської діяльності в органах державної влади, підприємствах різної форми власності
Тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча)	освітньо-професійна
Мова (мови) викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП	90
Форми здобуття освіти за ОП і розрахункові строки виконання ОП за кожною з них	денна, заочна 1 рік 4 місяці

Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за ОП (відповідно до стандартів вищої освіти)	наявність освітнього ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Компетентності випускника	Інтегральна компетентність ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог. Загальні компетентності ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 04. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. Спеціальні (фахові) компетентності СК 01. Знання на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 02. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. СК 03. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. СК 04. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. СК 05. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. СК 06. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 07. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. СК 08. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК 09. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. СК 10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину

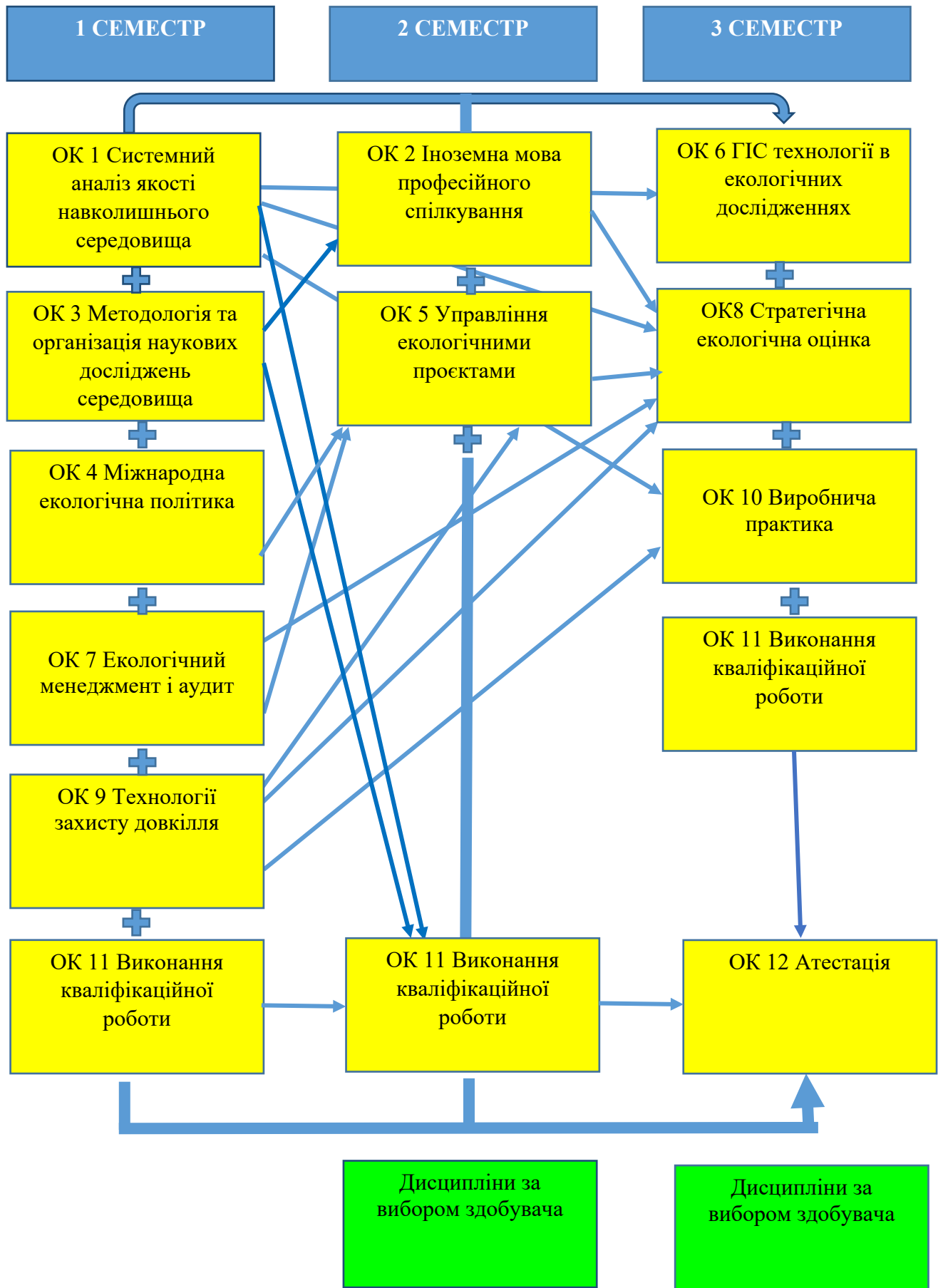
Програмні результати навчання, які дають право на присудження визначеної ОП освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)	ПРН 01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. ПРН 02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності. ПРН 03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання. ПРН 04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог. ПРН 05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень. ПРН 06. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання. ПРН 07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. ПРН 08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу. ПРН 09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища. ПРН 11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля. ПРН 12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища. ПРН 13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля. ПРН 14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. ПРН 15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов ПРН 17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології ПРН 18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності. ПРН 19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами. ПРН 20. Володіти основами еколого-інженерного
--	---

	проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля
Форма (форми) атестації здобувачів вищої освіти	публічний захист кваліфікаційної роботи
Можливості працевлаштування за здобутою освітою	Відповідно до Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010) випускник ОП може працевлаштуватися на посади з професійними назвами: 1237.1 Головний фахівець з охорони навколишнього середовища 1237.2 Начальник відділу охорони навколишнього середовища 1494 Менеджери (управителі) екологічних систем 2149.2 Інженер з охорони навколишнього середовища 2211.2 Еколог 2211.2 Експерт з екології 2213.1 Молодший науковий співробітник (природно-заповідна справа) 2213.1 Науковий співробітник (природно-заповідна справа) 2213.1 Науковий співробітник - консультант (природно-заповідна справа) 2213.2 Інженер з охорони природних екосистем 2213.2 Інженер з відтворення природних екосистем 2213.2 Фахівець з екологічної освіти 3212 Інспектор з охорони природи 3449 Інспектор з охорони природно-заповідного фонду Фахівець підготовлений до роботи в органах державної та регіональної влади (Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна екологічна інспекція України, обласні департаменти (управління) екології та природних ресурсів, Державне агентство лісових ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів України), екологічних службах підприємств, консалтингових і громадських екологічних організаціях, науково-дослідних установах, закладах вищої освіти й інших організаціях та сферах діяльності
Процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)	професійну кваліфікацію не присвоюють

2. Перелік обов'язкових освітніх компонентів (ОК) і їх логічна послідовність

Код н/д	Освітні компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти/роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 1	Системний аналіз якості навколишнього середовища	6,0	екзамен
ОК 2	Іноземна мова професійного спілкування	3,0	залік
ОК 3	Методологія та організація наукових досліджень	6,0	залік
ОК 4	Міжнародна екологічна політика	6,0	екзамен
ОК 5	Управління екологічними проєктами	6,0	екзамен
ОК 6	ГІС технології в екологічних дослідженнях	6,0	залік
ОК 7	Екологічний менеджмент і аудит	6,0	екзамен
ОК 8	Стратегічна екологічна оцінка	3,0	екзамен
ОК 9	Технології захисту довкілля	3,0	залік
ОК 10	Виробнича практика	9,0	залік
ОК 11	Виконання кваліфікаційної роботи	10,5	залік/ залік/ залік
ОК 12	Атестація	1,5	публічний захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:		66,0	

Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні (фахові) компетентності) освітнім компонентам освітньої програми (ОК)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12
ЗК 01	+		+	+						+		
ЗК 02	+				+			+	+		+	+
ЗК 03			+		+		+	+		+	+	+
ЗК 04					+		+		+	+		
ЗК 05		+				+					+	+
ЗК 06						+				+	+	+
ЗК 07					+		+			+		
СК 01	+		+							+		
СК 02	+		+	+	+					+	+	+
СК 03			+		+					+	+	+
СК 04			+			+				+	+	+
СК 05		+		+	+					+	+	+
СК 06					+		+			+		
СК 07	+						+	+	+	+	+	+
СК 08		+								+	+	+
СК 09					+		+	+	+	+		
СК 10	+				+		+	+	+		+	+

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми (ОК)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12
ПРН 01	+									+		
ПРН 02	+									+		
ПРН 03			+	+								
ПРН 04				+	+							
ПРН 05					+							
ПРН 06			+			+				+	+	+
ПРН 07		+									+	+
ПРН 08										+	+	+
ПРН 09					+		+			+		
ПРН 10	+								+			
ПРН 11						+				+	+	+
ПРН 12	+											
ПРН 13							+	+			+	+
ПРН 14					+		+	+				
ПРН 15					+				+			
ПРН 16								+			+	+
ПРН 17			+							+	+	+
ПРН 18										+	+	+
ПРН 19			+							+	+	+
ПРН 20									+	+		